

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КІЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ГУМАНІТАРНИЙ ІНСТИТУТ
Кафедра англійської мови

ФОРМУВАННЯ СЕРЕДОВИЩА НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

МАТЕРІАЛИ
IV-го науково-методичного семінару
(Київ, 27 листопада 2015 року)

ЗМІСТ

<i>Махінов В. М.</i> ПРОФЕСІЙНЕ СПЛКУВАННЯ ЯК ФАКТОР ФОРМУВАННЯ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ	7
<i>Кнодель Л. В.</i> ГУМАНИЗАЦІЯ У ВИКЛАДАННІ ІНОЗЕМНИХ МОВ	15
<i>Ольшанський Д. В.</i> ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ В АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ СФЕРИ МЕДІАКОМУНІКАЦІЙ У КОНТЕКСТІ ЇХНЬОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ	23
<i>Чернігівська Н. С.</i> ІНТЕНСИВНЕ ЗАПАМ'ЯТОВУВАННЯ ЯК ШЛЯХ ОПТИМІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ У ВНЗ	31
<i>Солдатова Л. П.</i> ЗНАХОДЖЕННЯ ВЕКТОРА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ВІДПОВІДНОСТІ ЗНАЧЕНЬ НЕОДНОЗНАЧНИХ СЛІВ У ПРАКТИЦІ НАВЧАННЯ МІЖМОВНИХ ТРАНСФОРМАЦІЙ.....	38
<i>Громова Н. М.</i> УМОВИ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ	45
<i>Шкарбан І. В.</i> ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ-ПРАВОЗНАВЦІВ	50
<i>Скуратівська Г. С.</i> ФОРМУВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЧНОЇ ІННОВАЦІЇ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО АНГЛІЙСЬКОГО МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	57
<i>Яранцева О. І.</i> ЛАТИНСЬКІ ЗАПОЗИЧЕННЯ В СУЧASNІЙ АНГЛІЙСЬКІЙ МОВІ	61

Драмарецька Л. Б.

ЗАСТОСУВАННЯ CASE-STUDY МЕТОДУ В НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ	66
---	----

Галицька М. М.

ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ У СТУДЕНТІВ ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ ГОТОВНОСТІ ДО ІНШОМОВНОГО СПЛКУВАННЯ	72
---	----

Заяць Л. І.

ЗАСТОСУВАННЯ МЕТОДУ ПРОЕКТІВ У ФОРМУВАННІ ІНШОМОВНОЇ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ НЕФІЛОЛОГІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	76
---	----

Гродський І. Я.

КОМУНІКАТИВНИЙ БАР'ЄР ЯК ВАЖЛИВИЙ ПСИХОЛОГІЧНИЙ ФАКТОР У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ	81
---	----

Бондар О. Ю.

ЗАСОБИ ДИСТАНЦІОВАННЯ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНОГО НАУКОВОГО МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ НЕПРОФІЛЬНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	86
--	----

Кисельова І. І.

НАВЧАННЯ АНГЛОМОВНОГО МОНОЛОГІЧНОГО МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ НЕМОВНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ У КОНТЕКСТІ ІНДИВІДУАЛЬНО-ДИФЕРЕНЦІЙОВАНОГО ПІДХОДУ	93
--	----

Михайлік О. П.

ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ СТУДЕНТІВ НЕПРОФІЛЬНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	99
---	----

Махінова М. В.

ОСНОВНІ НАПРЯМИ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ ОСВІТИ МОВНОЇ ОСОБИСТОСТІ У ВЕЛИКІЙ БРИТАНІЇ	103
---	-----

залежність, небажання самих викладачів розвивати критичні навички студентів, неузгодженість окремих вимог у навчальному закладі та соціального оточення студентів. Для вирішення проблеми розвитку критичного мислення студентів необхідно створювати умови навчання, в яких студенти будуть змушені здійснювати пошукову діяльність та вчитись самостійності й відповідальності за власні думки. Розроблена велика кількість спеціальних вправ, спрямованих на розвиток критичного мислення особистості і завданням викладача є зробити добірку завдань, які б логічно супроводжували виклад фактологічної інформації та стимулювали студентів до отримання нових знань.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Белкіна-Ковальчук О. В. Формування критичного мислення учнів початкових класів у процесі навчання : Автореф. дис. канд. пед. наук / О. В. Белкіна-Ковальчук. – Волин. держ. ун-т ім. Л. Українки. – Луцьк, 2006. – 21 с.
2. Терно С. О. Світ критичного мислення : образ та мімікрія / С. О. Терно // Історія в сучасній школі. – 2012. - № 7-8. – С. 27–39.
3. Халперн Д. Психология критического мышления / Д. Халперн. – 4-е междунар. изд. – СПб. : Питер, 2000. – 512 с.
4. Facione P. A. Critical thinking: What it is and why it counts. [Online] Available: www.calpress.com/pdf_files/what&why.pdf (May 7, 2011).

Шкарбан І. В.
кандидат філологічних
наук, Київський
університет
імені Бориса Грінченка,
м. Київ

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ-ПРАВОЗНАВЦІВ

Постановка проблеми. Зовнішня і внутрішня політика України, її стратегічний курс на поглиблений демократизацію всіх сфер життя і приєднання до європейської та світової спільноти висувають нові цілі та завдання перед освітнями в галузі навчання іноземних мов. Одним із завдань є створення найефективніших методів навчання іноземних мов із чітко визначеню комунікативною спрямованістю методики навчання.

Водночас комунікація стає ефективною лише за умови знання специфіки культурних чинників носіїв і країни іноземної мови, яка вивчається. Тобто є тісно пов'язаною з реалізацією когнітивних дій, спрямованих на

інтелектуальне самовдосконалення через ознайомлення зі способом життя, організацією соціокультурного простору, що складає сутність соціокультурної компетенції, яка поряд з мовленнєвою, мовною, дискурсивною та стратегічною компетенціями формує комунікативну здатність людини.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Проблеми формування соціокультурної компетенції студентів філологічних спеціальностей у процесі навчання іноземної мови досліджували Г. Д. Томахін, В. В. Сафонова, С. Г. Тер-Мінасова, Ю. І. Пассов, В. С. Біблер, Ю. М. Ємельянов досліджували дану проблему на рівні діалогу культур і цивілізацій. Ю. І. Пассов сформулював сучасну концепцію іншомовної освіти, яка базується на інтегрованому навчанні мови та культури країн, мова яких вивчається, на діалозі рідної та іноземної культур. Мета такої освіти – навчання мови через культуру, культури через мову, формування *homo moralis*: людини із совістю, що розрізняє добро і зло, має високі стійкі моральні орієнтири, якими вона керується у своїй діяльності [1, с. 16].

В Україні питаннями формування соціокультурної компетенції студентів у процесі навчання іноземної мови займаються С. Ю. Ніколаєва, Т. І. Олійник, Л. Ф. Рудакова, Н. К. Скляренко, І. Г. Тараненко (сучасні технології навчання іншомовного спілкування), В. М. Топалова (формування соціокультурної компетенції студентів технічних спеціальностей, О. Б. Тарнопольський (соціокультурні знання для бізнесу), С.П. Кожушко тощо. Р. О. Гришаковою досліджено педагогічні засади формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей у процесі фахової підготовки.

Мета статті полягає в окресленні лінгво-дидактичних і методологічних засад формування соціокультурної компетенції студентів-правознавців у процесі вивчення англійської мови.

Завданнями дослідження є:

- визначення умов, які впливають на формування соціокультурної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей у процесі вивчення іноземної мови;
- окреслення шляхів розширення соціокультурних знань студентів;
- визначення педагогічних чинників реалізації культурологічного підходу до навчання іноземної мови.

Виклад основного матеріалу. Статус іноземної мови та її значення постійно зростає, бо це той навчальний предмет, який має за головну мету формувати здатність людини до спілкування, до міжкультурних відносин. Одним із основних пріоритетів у процесі навчання іноземної мови у вишому навчальному закладі має стати розвиток соціокультурної компетенції, основою якої є створення мотивації та інтересу до країнознавчої тематики, до культури та традицій країни і народу, мова якого вивчається, за допомогою яких формуються вміння міжкультурного спілкування.

Соціокультурну компетенцію доцільно розглядати як сукупність культурно-країнознавчих, лінгвокраїнознавчих, соціолінгвістичних знань,

навичок і вмінь та здатність використовувати їх у міжкультурній комунікації, а також сукупність певних здібностей і якостей особистості (психологічний компонент СКК). До здібностей відносяться культурознавча, лінгвокультурознавча й соціолінгвістична спостережливість, соціокультурна чутливість до виявлення тенденцій у взаємодії міжнаціонального і національного у змісті мовленнєвої поведінки та соціокультурна неупередженість.

До якостей особистості відносяться відкритість, психологічна готовність до спілкування з представниками інших культур, що мають інші погляди, переконання, стилі та образи життя, достатній рівень культури спілкування, мовленнєвий тakt, культурна толерантність, наявність почуття відповідальності, володіння технологією усунення конфліктів.

Водночас, проблема формування соціокультурної компетентності майбутніх фахівців-правознавців пов'язана зі стратегічним завданням підготовки фахівців високого рівня, які опанували свою професію, орієнтуються в суміжних науках, відповідальні і спроможні до ефективної роботи за спеціальністю на рівні світових стандартів, а також готові до професійного зросту, наділені соціальною та професійною мобільністю і прагнуть отримати високоякісну освіту [4, с. 72].

Створення освітнього середовища в процесі вивчення академічних дисциплін має на меті допомогти студентам встановити зв'язки між окремими явищами зовнішнього світу та сферами життєдіяльності людини і таким чином сприяти усвідомленню студентами цілісності навколошнього середовища та місця людини в ньому. Багате освітнє середовище покликає привчити студента не задовольнятись знаннями, набутими під час навчання у вищому закладі освіти, а постійно, впродовж всього життя, розширювати їх [2, с. 2].

Задача університету – створити такі умови навчання, щоб у кожного студента виникла необхідність розширювати та поглиблювати свої знання самостійно, звертаючись до додаткових джерел інформації та формуючи власну точку зору на основі узагальнення знань, отриманих під час аудиторних занять та самостійної пошукової діяльності. Завдання викладача у цьому процесі – заохочувати студентів до пошуково-дослідної роботи, створювати умови для розвитку критичного мислення та креативних здібностей студентів. Організація широкого освітнього середовища передбачає надання студентам права вибору таких видів навчальної діяльності, які відповідають їх типу нервової системи, характеру, якостям пам'яті, нахилам та інтересам, а також створення умов для творчості в самостійній роботі та груповій взаємодії [2, с. 5].

Існування інформаційних прогалин, пов'язаних з особистим досвідом студентів, які найчастіше заповнюються професійно значущою інформацією, дало підстави для визначення, на думку Р. О. Гришакової, ще одного принципу навчання іноземної мови студентів нефілологічних спеціальностей, а саме: принципу раннього професійного спрямування. Він передбачає, що від першого курсу студенти поступово входять у світ їхніх професійних інтересів. Загальні для всіх академічні теми наповнюються професійно

спрямованим змістом за обраним студентами фахом. Зміст соціокультурної компетенції з іноземної мови визначається метою її формування та вимогами фахової підготовки студентів нефілологічних спеціальностей [2, с. 4].

Питання змісту іншомовної соціокультурної компетенції розглядаються в контексті Програми з англійської мови для професійного спілкування, що зміщує акцент зі знання мови як набору окремих елементів на поняття про мову як інтегровану систему знань і вмінь. Це відображає зміну в педагогічній філософії, де навчання мови розглядається як диверсифікація мовної освіти: вивчення мови розширяється як набуття знань та інтегрованих мовленнєвих умінь у їхній взаємодії, що диктують життєві ситуації. Першим складником змісту соціокультурної компетенції з іноземної мови є інтегровані професійні соціокультурні знання, реалізовані в практичних навичках комунікативної поведінки, змодельовані в процесі вивчення мови. Другим складником змісту є фонові знання (background knowledge), без опанування яких не тільки повсякденне, але й професійне спілкування стає неефективним.

Професійно орієнтоване читання є наступним складником іншомовної компетенції фахівців будь-якої галузі. Розширення знань про крайні мови здійснюється, паралельно з іншими видами пізнавальної діяльності, через спеціально відібрани навчальні тексти професійного спрямування. Вони підпорядковані вимогам цілеспрямованості; функціональності; крайпознавчої актуальності та адекватності; адаптованості; стимулювання інтересу студентів до іншомовної навчальної діяльності.

Маємо зазначити, що всі компоненти соціокультурної компетентності взаємопов'язані через поняття культурного та соціального контекстів. Якщо контекст культури передбачає знання реалій, загальних для всього народу-носія мови, то соціальний контекст – це знання конкретних соціальних умов спілкування, прийнятих у країні, мова якої вивчається, зокрема і знання соціополітичних і законотворчих реалій.

Реалії сьогодення, безперечно, свідчать про те, що культура й суспільство знаходяться у єдності та взаємозумовленості. Так, використання поняття „соціокультура“ у різних соціально-гуманітарних науках зумовлюється тим, що соціальна й культурна сфера життедіяльності суспільства мають певну самостійність, але нерозривно пов'язані між собою. Ці складові є обов'язковими умовами та продуктом життедіяльності будь-якого соціуму, що виступає як соціальний суб'єкт – носій соціальних характеристик і дій, виробник культурних цінностей.

Формування соціокультурної компетенції студентів-правознавців буде успішним при систематичному виконанні вправ, які передбачають розвиток таких умінь як:

- проводити паралелі між двома культурами;
- оцінювати соціокультурні події та відмінності;
- висловлювати власну думку;
- формувати асоціативні уміння та естетичні почуття;

- формувати позитивне ставлення до культури мови, що вивчається;
- інтерпретувати соціокультурну інформацію для формування вмінь критичного мислення;
- коментувати іншомовний матеріал соціокультурного змісту;
- вирішувати соціокультурні завдання в умовних комунікативних ситуаціях.

Дані вправи мають бути підпорядкованими наступним етапам формування та вдосконалення соціокультурної компетенції:

- 1 етап – введення в соціокультурне середовище;
- 2 етап – вирішення соціокультурних проблемних завдань з використанням опор;

- 3 етап – самостійне інтерпретування соціокультурних реалій.

Метою 1 етапу є ознайомлення з соціокультурною ситуацією. Даний етап спрямований на створення таких умов, які сприятимуть кращому розумінню певної соціокультурної ситуації. Насамперед, студенти мають усвідомити значущість даної компетенції. Тому викладач повинен зацікавити учнів соціокультурною проблемою, підібрати відповідний матеріал та розробити тренувальні вправи комунікативно-пошукового характеру, які спрямовані на формування умінь здогадки, смислової та мовної антиципації та предикції.

Метою 2 етапу є тренування соціокультурного лінгвістичного матеріалу в рецептивно-репродуктивних вправах для вирішення проблемних соціокультурних завдань. Студенти-правознавці мають навчитися порівнювати та визначати спільні та відмінні риси двох культур, аналізувати та коментувати той чи інший соціокультурний, соціополітичний чи законотворчий феномен за допомогою вербально-зображенальної наочності. Доцільними на даному етапі є вправи на формування умінь проведення паралелей між двома соціополітичними подіями, знаходження відмінностей у правовому полі та формування вмінь критичного мислення.

Метою креативного етапу є формування вмінь самостійного користування соціокультурними знаннями та вміннями при вирішенні соціокультурних комунікативних завдань. На даному етапі використовуються творчі вправи, які вимагають від студентів повної самостійності у змісті та засобах висловлювання. Деякі вправи передбачають формування вмінь самостійного інтерпретування соціокультурних явищ, коментування та вирішення соціокультурних завдань в комунікативних ситуаціях.

Кожну вправу слід виконувати в парному, малогруповому або макрографовому режимах.

Спираючись на теоретичні положення досліджуваної проблеми та враховуючи власний досвід, було визначено комплекс педагогічних умов, спрямованих на поетапне моделювання й ефективне формування соціокультурної компетенції, а саме:

- 1) формування та розвиток соціокультурної компетенції майбутніх студентів-правознавців має здійснюватися на основі дидактичної моделі, яка

передбачає комплексне оволодіння студентами країнознавчою, лінгвокраїно-знавчою та соціолінгвістичною компетенціями;

2) навчання має відбуватися на основі доцільно відібраного матеріалу з використанням системного підходу до процесу формування соціокультурної компетенції;

3) навчання має проводитися з урахуванням творчої діяльності студентів, що стимулює їхній пізнавальний інтерес і забезпечує цілісність знань під час вивчення іноземної мови; на заняттях треба створювати ситуації успіху шляхом інтеграції навчального змісту на основі міжпредметних зв'язків; використовуючи колективну комунікативну діяльність майбутніх студентів-правознавців;

4) у навчальному процесі треба широко використовувати комунікативні ситуації як пріоритетні засоби формування соціокультурної компетенції у різних формах спілкування;

5) ефективне формування соціокультурної компетенції буде можливе у разі використання спеціально підготовленого курсу, до змісту якого входять спеціально відібрані тематичні тексти та вправи і завдання до них, також ілюстративний аудіовізуальний матеріал.

Отже, до педагогічних засад, здатних забезпечити формування іншомовної соціокультурної компетенції, нами віднесено культурологічний підхід до навчання іноземної мови, інноваційне навчання професійного іншомовного спілкування, технологізацію процесу формування іншомовної соціокультурної компетенції, міжпредметну координацію у навчанні професійно спрямованої англійської мови та фахових дисциплін та самоосвіту й саморозвиток студента як суб'єкта навчальної діяльності.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Більшості сучасним чинним підручникам бракує саме автентичних текстів, які формують належну соціокультурну компетенцію студентів. Такі підручники мають невеликий процент автентичних текстів, що містять національні реалії, формули етикету, правила поведінки в іншомовному середовищі, зокрема і передусім, не можуть визначатися як професійно-орієнтовані матеріали.

Невідповідність таких текстів потребам навчальної програми вимагає від учителя іноземної мови творчого підходу до шляхів формування належної соціокультурної компетенції студентів-правознавців, самостійного пошуку автентичних текстів, які містять вербальні аспекти комунікації, аби надати навчально-виховному процесу соціокультурного змісту та сприяти особистісному розвитку молоді в контексті полілогу культур.

Плануючи заняття та сприяючи формуванню соціокультурної свідомості студентів-правознавців як необхідної складової комунікативної компетенції, викладач має забезпечити заняття інформативними автентичними текстами у вигляді інформаційних газетних чи журналістичних статей, навчально-теоретичних і практичних матеріалів, аудіотекстів, фотоматеріалів та відеофільмів для того, щоб кожен студент міг використати їх цілеспрямовано, аналізуючи соціокультурні проблемні ситуації через

створення соціальних портретів та проектів, через спілкування та обговорення їх на занятті.

Мета пошукових завдань такого типу полягає не тільки в загальному ознайомленні з культурою іншомовної країни, а й зокрема і з соціокультурною специфікою, конкретним професійно-спрямованим контекстом соціального культурного простору, у розвитку умінь оперувати цими знаннями залежно від ситуації, поглиблювати навички використання знань і умінь, проводячи творчу, креативну, пошукову роботу. Створення міні-проектів, міні-презентацій, розрахованих на одне конкретне заняття або на його окремий етап є оптимально-ефективним. Розробка та захист міні-проектів або міні-презентацій як індивідуально-творчих завдань успішно дозволяє реалізувати під час занять вивчення іноземної мови вищевизначену мету.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Болотов В. А. Компетентностная модель: от идеи к образовательной парадигме / В. А. Болотов, В. В. Сериков // Педагогика. – 2003. – № 10. – С. 8 – 14.
2. Гришакова Р. О. Педагогічні засади формування іншомовної соціокультурної компетенції студентів нефілологічних спеціальностей у процесі фахової підготовки : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня доктора пед. наук : спец. 13.00.04. Теорія та методика професійної освіти" / Р. О. Гришакова. – К., 2007. – 20 с.
3. Зимняя И. А. Ключевые компетенции – новая парадигма результата образования / И. А. Зимняя // Высшее образование сегодня. – 2003. – № 5. – С. 34 – 42.
3. Присяжная А. Ф. Прогностическая компетентность преподавателей и обучаемых / А. Ф. Присяжная // Педагогика. – 2005. – № 5. – С. 71 – 78.
4. Мардахаев Л. В. Социальная педагогика : учебник [для студ. высш. учебн. завед.] / Л. В. Мардахаев. – М., 2003. – 269 с.
5. Маслова В. А. Лингвокультурология : учеб. пособие [для студ. высш. учебн. завед.] / В. А. Маслова. – М. : Выш. образование, 2001. – 136 с.
6. Byram M. Teaching and Assessing Intercultural Competence. – Clevedon Philadelphia: Multilingual Matters LTD, 1997. – 124 р.

Скуратівська Г. С.
кандидат педагогічних
наук, доцент,
Київський університет
імені Бориса Гріченка,
м. Київ.

ФОРМУВАННЯ ФРАЗЕОЛОГІЧНОЇ ІННОВАЦІЙ ПІД ЧАС НАВЧАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО АНГЛІЙСЬКОГО МОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ

В англійській мові з'явилася ціла низка нових фразеологічних одиниць, що відбиває ті чи інші сторони економічного життя суспільства. Можна виділити лексичні одиниці, що стали своєрідними центрами фразобудування, однак самі по собі вони не є семантичними неологізмами, але, вступаючи у фразеологічні зв'язки, здобувають метафоричне значення, утворюючи нові фразеологічні одиниці. Так слово *economy (economics)* входить до складу цілої низки фразеологічних інновацій: *behavioral economics* - наука, що вивчає "економічну поведінку людини", *goldilocks economy* - тимчасовий стан економіки в деяких країнах, що характеризуються стійкими темпами росту і низьким рівнем інфляції, *knowledge economy* - багата, економічно розвинута країна з великою частиною інтелектуальної праці, *share economy* - економічна система, при якій співробітники одержують частину заробітної плати акціями, тобто беруть участь у розподілі прибутку, *wage economy* - економічна система, при якій працівники одержують тільки заробітну плату і не беруть участі в розподілі прибутку, тобто не володіють акціями підприємства.

Є необхідність тривалої і трудомісткої роботи з метою засвоєння студентами таких фразеологічних одиниць, яка передбачає як безперервне накопичення і розширення словникового запасу, так і оперування ним у різних видах мовленнєвої діяльності. У процесі засвоєння нових фразеологічних одиниць студентами можна виділити етап ознайомлення з новими фразеологічними одиницями – семантизація, етап автоматизації дій, де розрізняють автоматизацію на рівні вільного словосполучення або фрази та на понадфразовому рівні – діалогічні або монологічні єдності. Далі здійснюється уdosконалення дій студентів з фразеологічними одиницями і як результат – ситуативне вживання засвоєних фразеологічних одиниць під час висловлювання своїх думок в усній та письмовій формі, а також контекстуальне розуміння фразеологічних одиниць під час читання та аудіювання. Тут ми маємо справу з мовленнєвими вміннями, які ґрунтуються на навичках, у тому числі й на лексичних.

Недостатня кількість занять та обмежена тематика викликають необхідність відбору лексичного мінімуму фразеологічних одиниць, що має відповідати цілям і змісту навчання професійного англійського мовлення